

Förbättringsarbete i primärvården ger resultat-Data från SveDem, Svenska Demensregistret

Emma Timerdal, Sjuksköterska, **koordinator SveDem**

Maria Eriksdotter, professor, överläkare **registerhållare SveDem**

Geriatriska kliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge

NVS-institutionen, Karolinska Institutet

Anne Sjöblom, Distriktssköterska, Verksamhetsutvecklare Region

Västmanland, **styrgruppsledamot SveDem**

SveDem

- Svenskt nationellt kvalitetsregister avseende demenssjukdomar
- Initierades via forskningsnätverket Swedish Brain Power, startade i maj 2007
- Finansieras av Sveriges Kommuner och Landsting och extrasatsning via Socialdepartementet
- Webbaserat register; IT- support och säkerhet
Registercentrum UCR - Uppsala Clinical Research Center.

Flerhändelseregister

- Grundregistrering vid diagnos och sedan årlig uppföljning till livets slut
- SveDem följer personer med en demenssjukdom genom hela vårdkedjan och under olika huvudmän: landsting, kommun och privata vårdgivare

Grundregistreringen

- Tid från utredningsstart till diagnos
- Ålder, kön, boende
- BMI, ärftlighet
- Utredningsinnehåll
- MMT
- Diagnos
- Körkort/skjutvapen
- Läkemedelsbehandling
- Stödinsatser-landsting/kommun
- Årlig uppföljning

Årlig uppföljning

- Ålder, kön, boende, BMI
- Global skattning av kognition, ADL, BPSD
- MMT
- Diagnos
- Läkemedelsbehandling
- Körkort/skjutvapen
- Stödinsatser - landsting/kommun

Hur mäter vi kvalitet i SveDem?

- SveDem anges som datakälla till flera kvalitetsindikatorer i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom (2010)

Följsamheten kan ses direkt i online-rapporten.

Nuläge 28 sept, 2017:

71 000 personer med olika typer av demenssjukdom (varav 31 000 i primärvården 2500 i kommunala enheter)

55 000 uppföljningar

58 minneskliniker (100%)

903 primärvårdsenheter (75%)

655 särskilda boenden i 59 kommuner

Världens största databas för demenssjukdomar

RESEARCH ARTICLE

SveDem, the Swedish Dementia Registry – A Tool for Improving the Quality of Diagnostics, Treatment and Care of Dementia Patients in Clinical Practice

Dorota Religa^{1,2*}, Seyed-Mohammad Fereshtehnejad³, Pavla Cermakova¹, Ann-Katrin Edlund², Sara Garcia-Ptacek^{2,3}, Nicklas Granqvist⁴, Anne Hallbäck⁵, Kerstin Käwe⁶, Bahman Farahmand¹, Lena Kilander⁷, Ulla-Britt Mattsson⁸, Katarina Nägga⁹, Peter Nordström¹⁰, Helle Wijk¹¹, Anders Wimo^{1,12}, Bengt Winblad¹, Maria Eriksdotter^{2,3}

1 Karolinska Institutet, Department of Neurobiology, Care Sciences and Society, Center for Alzheimer Research, Division for Neurogeriatrics, Huddinge, Sweden, **2** Geriatric Clinic, Karolinska University Hospital, Stockholm, Sweden, **3** Karolinska Institutet, Department of Neurobiology, Care Sciences and Society, Center for Alzheimer Research, Division of Clinical Geriatrics, Stockholm, Sweden, **4** Trädgårdstorgets Primary Care Unit, Linköping, Sweden, **5** Municipality of Norrtälje, Norrtälje, Sweden, **6** Central hospital, Karlstad, Sweden, **7** Department of Public Health and Caring Sciences/Geriatrics, Uppsala University, Uppsala, Sweden, **8** Neuropsychiatric clinic, Sahlgrenska University Hospital, Gothenburg, Sweden, **9** Clinical Memory Research Unit, Department of Clinical Sciences Malmö, Lund University, Malmö, Sweden, **10** Department of Community Medicine and Rehabilitation, Geriatric Medicine, Umeå University, Umeå, Sweden, **11** Sahlgrenska Academy, Institute of Health and Care Sciences at Gothenburg University, Gothenburg, Sweden, **12** Centre for Research & Development, Uppsala University/County Council of Gävleborg, Gävle, Sweden

* Dorota.Religa@ki.se

RELIGA ET AL, 2015

VID DEMENSDIAGNOS I PRIMÄRVÅRDEN ÄR

- Medelåldern 82 år
- 41% >85år
- 89% bor i eget hem, 54% bor ensamma
- Majoriteten kvinnor (60%) och ensamboende
- Majoriteten är i en tidig/mild fas av demenssjukdomen (MMSE poäng 20/30).
- 39% har hemtjänst
- Alzheimers sjukdom 25%, Demens UNS 34%.
- 70% behandlas med hjärt-kärl-läkemedel
- 25% med antidepressiva, varav fler är kvinnor
- 4% med antipsykotika

Fotograf: Yanan Li

Personerna i SveDem....

- Som har Alzheimers sjukdom och som bor ensamma (äldre kvinnor) utreds med färre undersökningar och behandlas mindre ofta med läkemedel för sin Alzheimer men behandlas i större utsträckning med läkemedel mot sömnsvårigheter och psykiska problem (Cermakova et al 2017).
- Med diabetes mellitus är yngre när de får sin demensdiagnos och behandlas i mindre utsträckning med demensläkemedel (Secnik et al 2017).
- Med depressiva symptom diagnosticeras tidigare för sin demenssjukdom än de utan depressiva symptom (Enache et al 2016).
- **SLUTSATS: De med kognitiva problem som pga av annan sjuklighet redan har kontakt med vården identifieras tidigare för sin demenssjukdom**

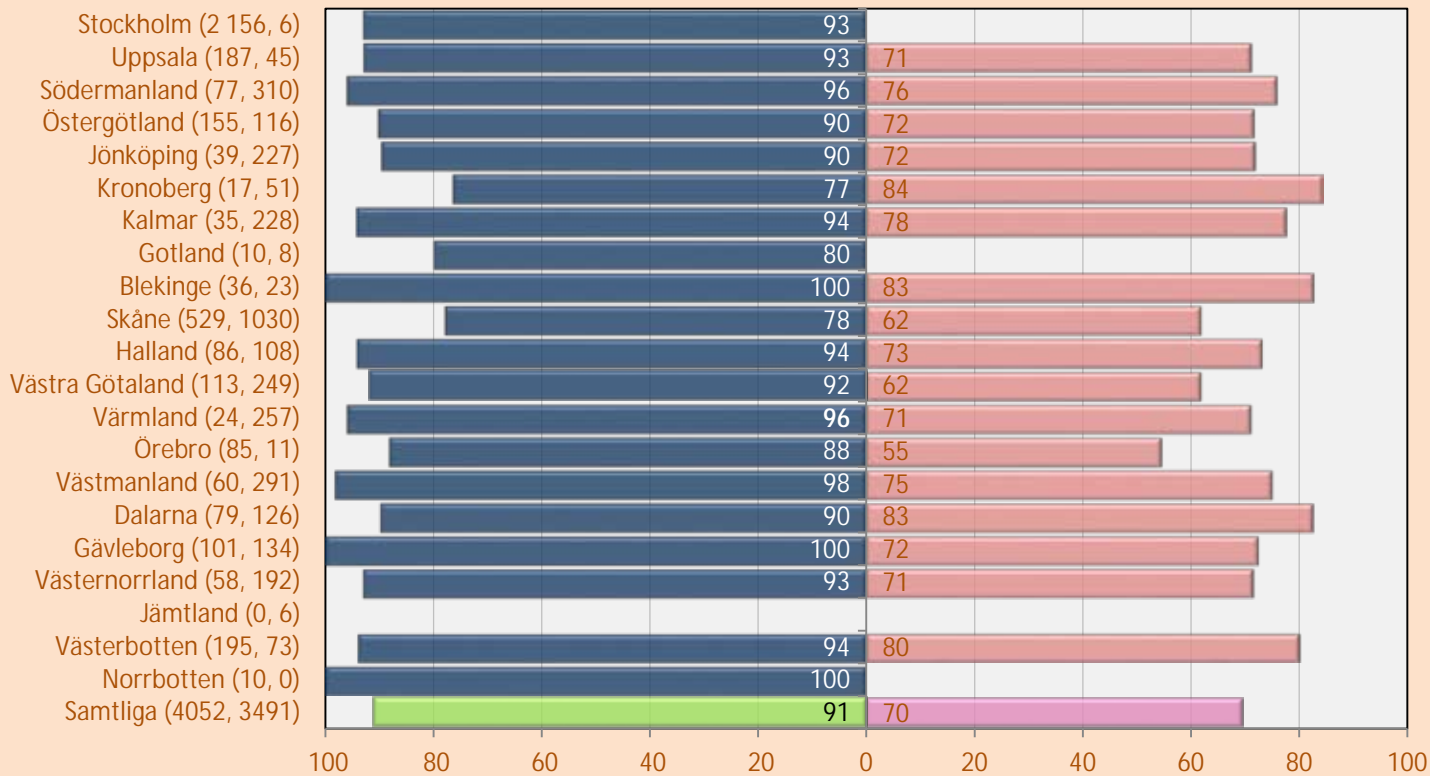
Har SveDem förändrat vården?

Andel med basal demensutredning på primärvårds och specialistenheter under 2016

Län
(Antal SP, PV)

■ Specialistenhet

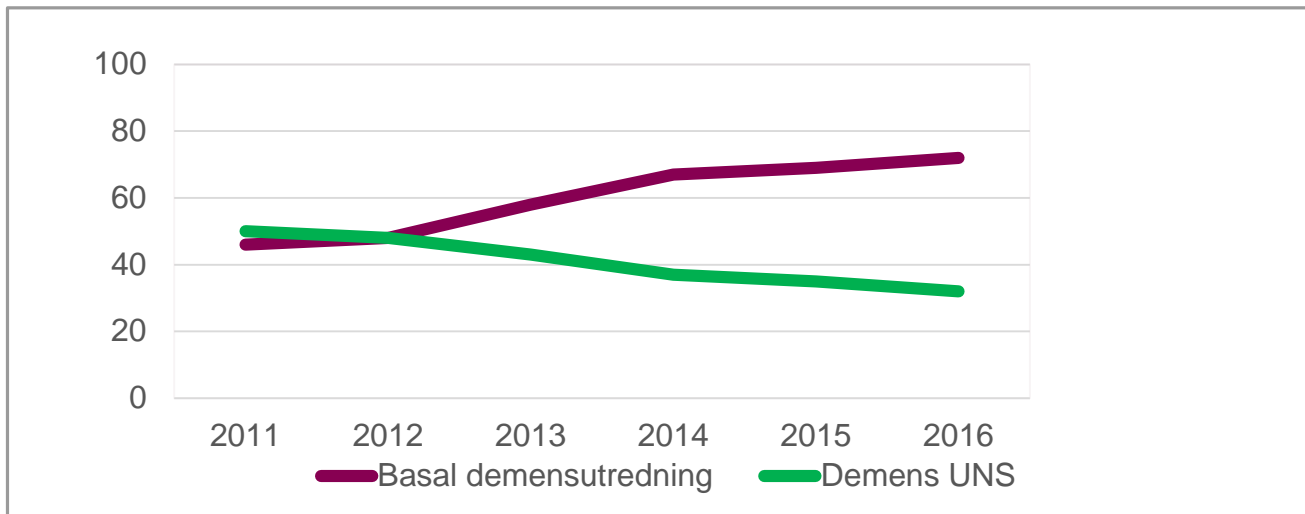
■ Primärvårdsenhet

Exempel på förbättringar i demensvården med SveDem

FÖRBÄTTRINGAR	2011	2016
Andel patienter i primärvården med demensdiagnos som genomgått basal demensutredning	46%	70 %
Andel ”vet ej-svar” i grundregistreringen i primärvården	20 %	8 %

När Demensutredningar av hög kvalitet ökar minskar andelen osäkra demensdiagnoser

Läkemedelsbehandling vid Alzheimers sjukdom

**Socialstyrelsens ”Nationella riktlinjer för
vård och omsorg vid demenssjukdom”
rekommenderar:**

Symptomlindrande läkemedel

Kolinesterashämmare

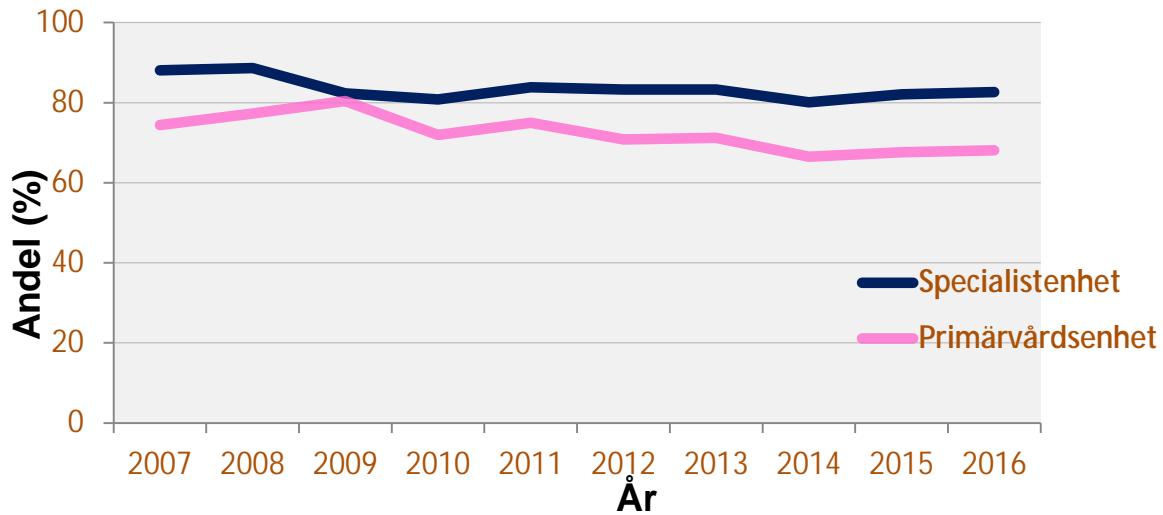
Memantin

Kvalitetsindikator 3

Andel personer med Alzheimers sjukdom som behandlas med demensläkemedel (kolinesterashämmare o Memantin)

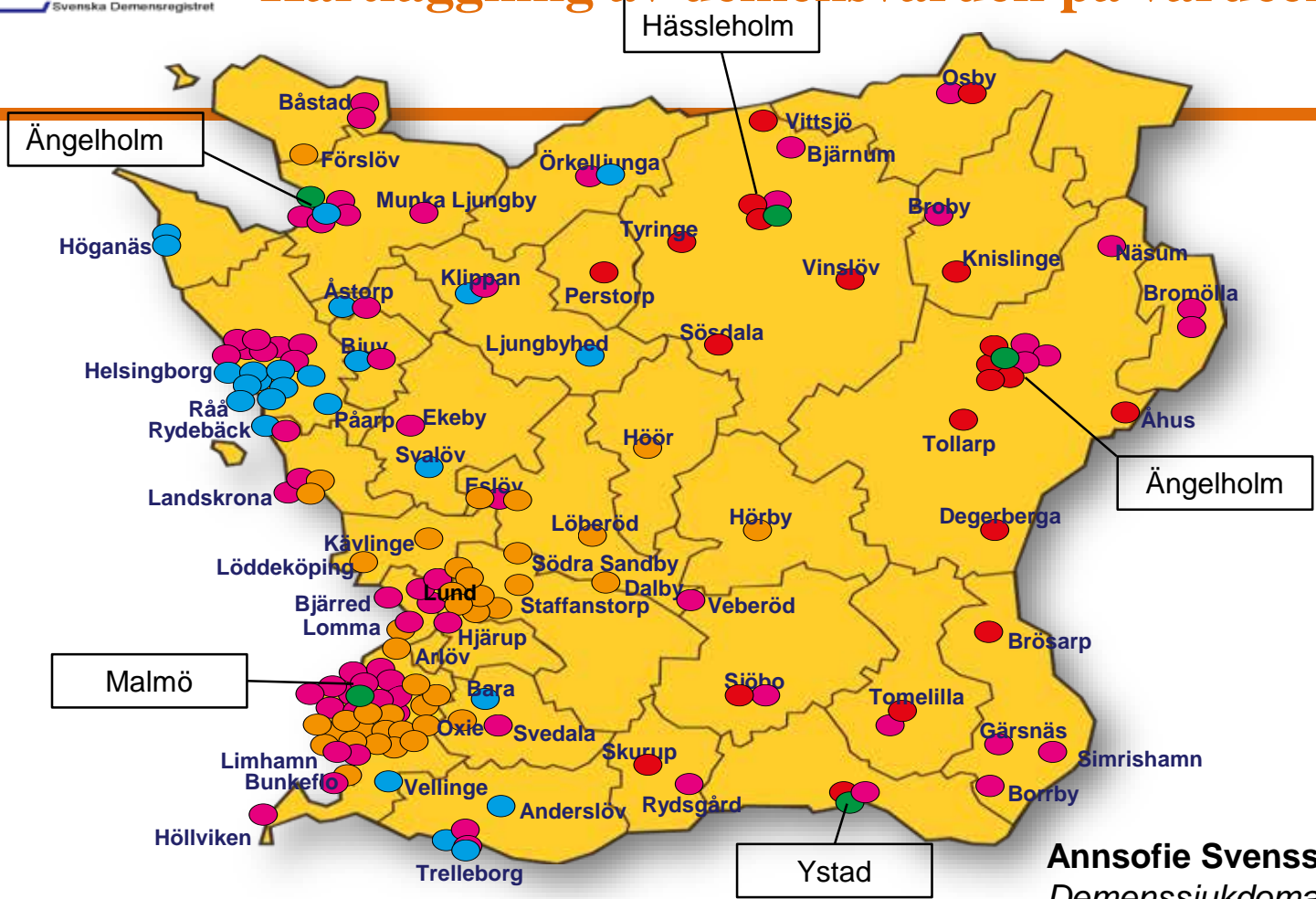
MÅL: 80%

Specialist-
enheterna
når målet

Primärvårds-
enheterna ca
70%

Kartläggning av demensvården på vårdcentraler i Skåne

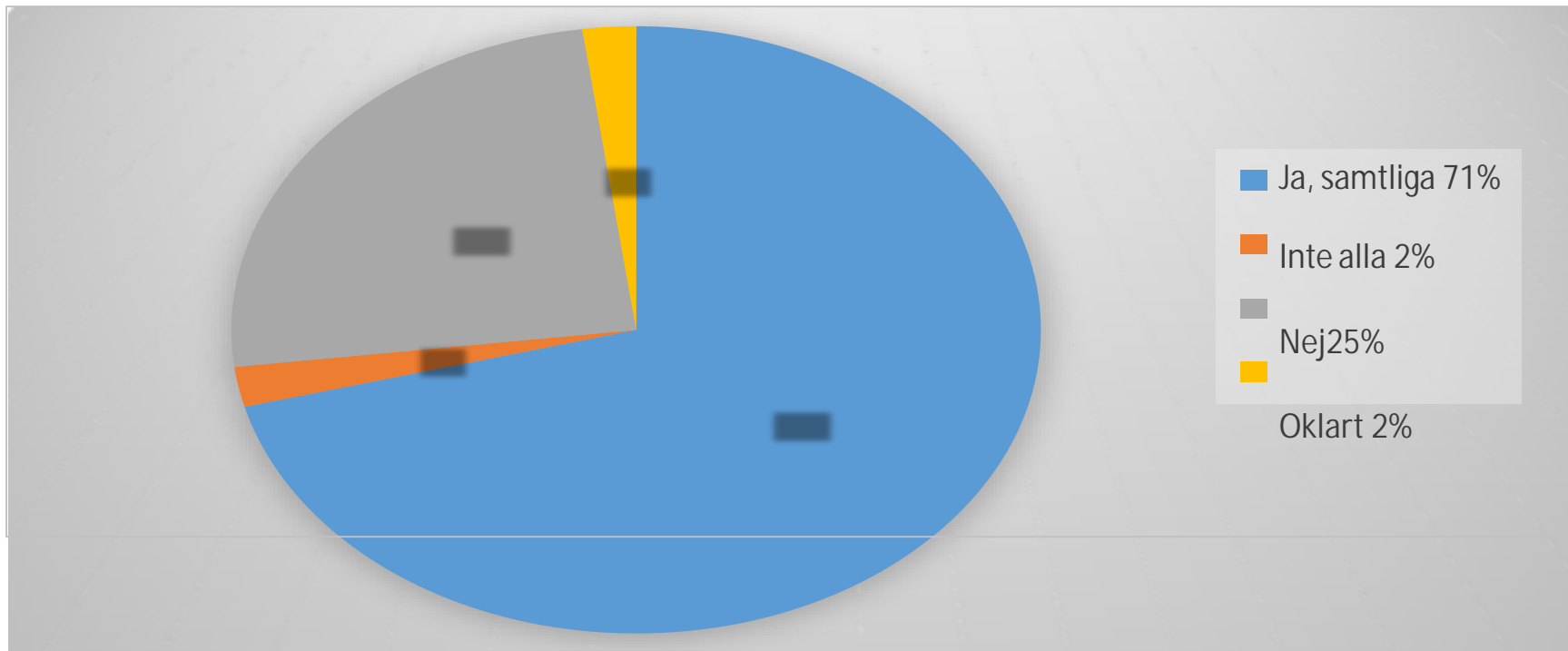

- 33 kommuner**
- 152 vårdcentraler:**
- SUS 37 ●
- Sund 28 ●
- Sund 28 ●
- Kryh 21 ●
- Privata 66 ●

5 specialist-minnesmottagningar:

Registrerar ni grundregistreringar vid demensdiagnos i SveDem?

Annsofie Svensson, Kunskapscentrum Demenssjukdomar, Region Skåne

Om Nej eller inte alla, vad är anledningen?

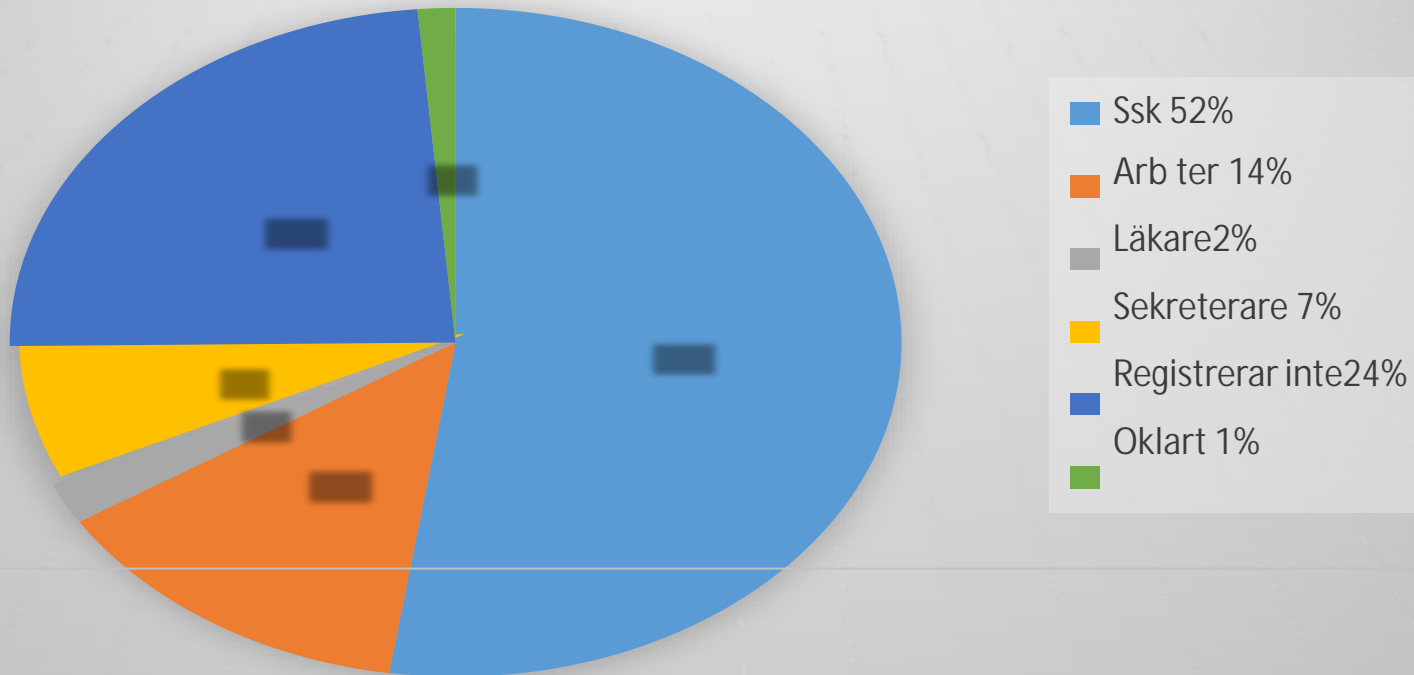
- Personen som är tilldelad ansvaret har inte getts tid att sätta sig in i registret
- Kan inte se nyttan i att registrera
- Liten patientgrupp
- Resursprioritering
- Intern struktur saknas, ingen som ”ansvarar” för denna patientgrupp

**Med Fokus på patientgruppen-
grundregistreringarna ökade från 16 till 27%**

Annsophie Svensson, Kunskapscentrum Demenssjukdomar, Region Skåne

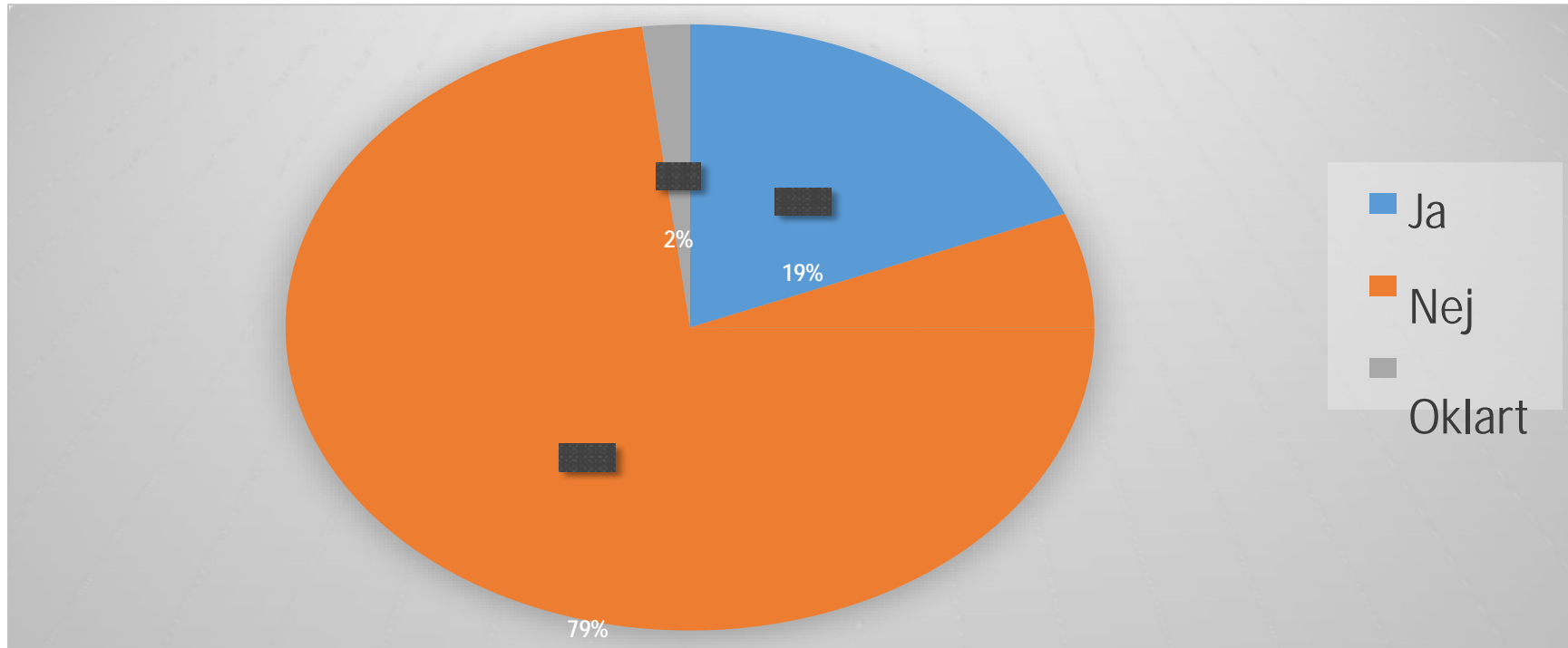
Vem registrerar i SveDem?

Annsofie Svensson, Kunskapscentrum Demenssjukdomar, Region Skåne

Använder ni er av statistiken från SveDem som går att ta ut på enhetsnivå?

Annsofie Svensson, Kunskapscentrum Demenssjukdomar, Region Skåne

Om nej, vad är anledningen?

- Inget som efterfrågas
- Oklart vad det ska användas till
- Liten patientgrupp
- Visste inte att möjligheten fanns

Vad krävs för implementering?

- Chefer som efterfrågar resultaten
- Använda data för att förbättra vården på den egna enheten
- Någon med specifikt ansvar på varje enhet
- Enkelt kunna se/visa förändring: ”*koll på läget rapporten*”
- Kvalitetsregistren en del av vården
- Lättillgänglig support från SveDem

Annsofie Svensson, Kunskapscentrum Demenssjukdomar, Region Skåne

SveDems kvalitetsindex

Måluppfyllelse för senaste 12 mån t.o.m. 2017-02-01

FÖREG.	NULÄGE		ANTAL PERSONER	ENHETENS RESULTAT	MÅLVÄRDEN
		Andel personer där levnadsberättelsen ligger till grund för vårdens utformande	8 av 8	100%	Helt 100% Delvis 70%
		Andel personer där individuella miljöanpassningar finns beskrivna i genomförandeplanen	4 av 8	50%	Helt 100% Delvis 70%
		Andel personer med dokumenterade strategier för bemötande i genomförandeplanen	8 av 8	100%	Helt 100% Delvis 70%
		Andel personer som erbjudits personcentrerade aktiviteter senaste veckan	8 av 8	100%	Helt 100% Delvis 70%
		Andel personer för vilka läkemedels genomgång utförs senaste 12 månaderna	8 av 8	100%	Helt 100% Delvis 70%
		Andel personer utan antipsykotika	7 av 8	88%	Helt 90% Delvis 80%

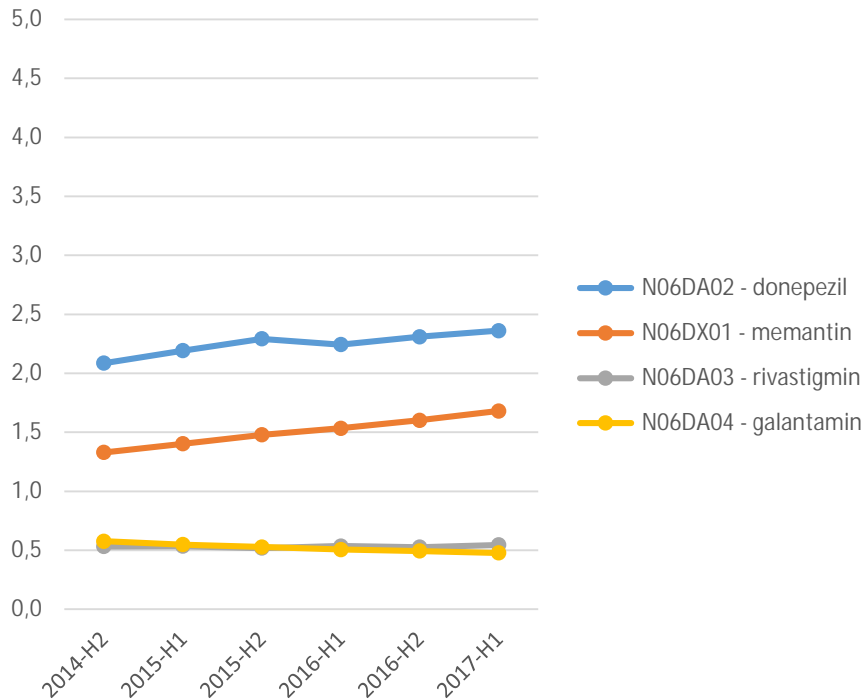

Region
Västmanland

Demens

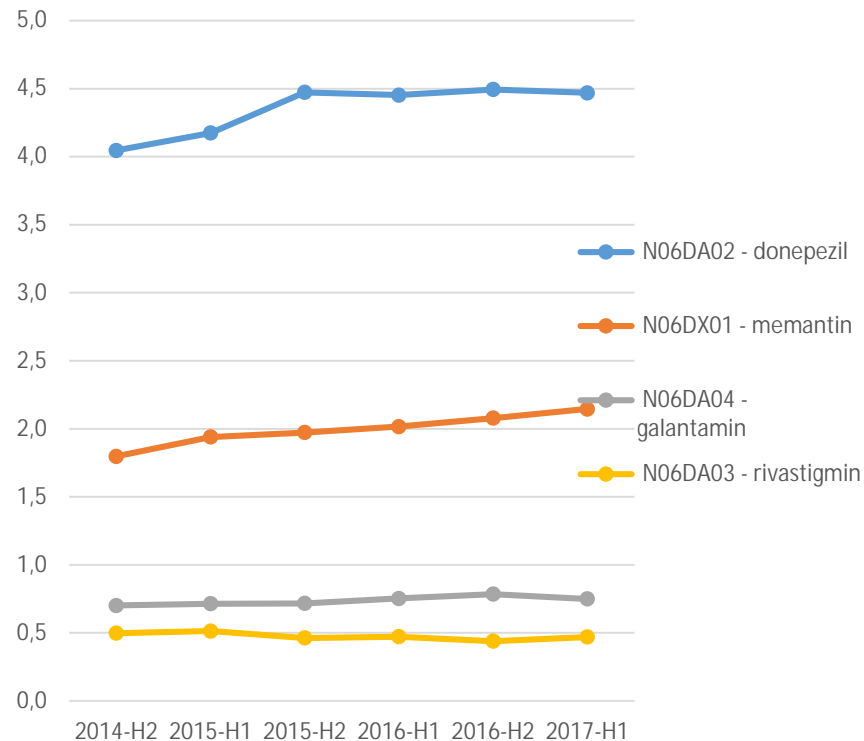
Riket

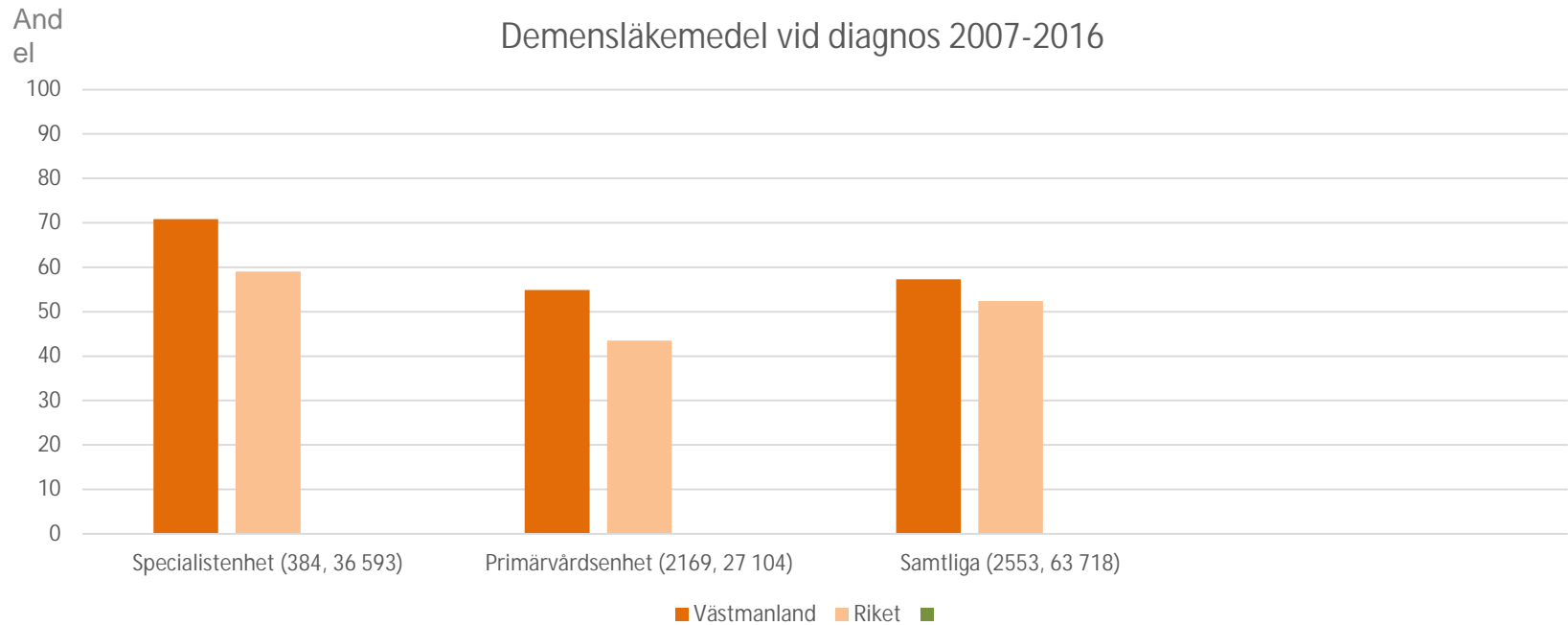
DDD / TIND

19 - Västmanland

DDD / TIND

VARMASTE TACK TILL

SveDems

- *Patienter*
- *Anslutna enheter med lokala användare*
- UCR
- SveDems kansli
- Regionala koordinatörer
- Styrgruppen
- Forskare Göteborgs universitet Karolinska Institutet, Jönköping university, Lunds universitet, Umeå Universitet, Uppsala universitet

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Svenskt Demens Centrum